

DARBININKAS

Kaip pranas, taip ir patyrimas...
— Washington.

"DARBININKO" KAINA:
tris kartus savaitėje... \$3.00
vieną sykį savaitėje... \$1.50
Bostono apylinkėse... \$4.00
Ukrainijoje metams... \$4.25
Vienas numeris... 8c.

VOL. 3 Metai 3 Tel. So. Boston 620. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. So. Boston 620. No. 28 360

Entered as second-class matter September 22 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. 242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. KOVO (MARCH) 19, 1918.

Bolševikų kongresas taiką patvirtino.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on March 18, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

UŽIMINĖJA RUSIJĄ.

Rusų bolševikų kongresas Maskvoje patvirtino vokiečių "taiką," bet tas nesulaikė vokiečių ir turkų tolyn žengi-mo į Rusiją. Vokiečių kariuomenė besivarydama į rytus pasiekė Černigovą, gulinčią už 100 myl. į šiaurės rytus nuo Kievo, o kitos jėgos iš pietų eina link Oršo ir Mohilevo, taip pranešama iš Petrogrado. Nuo Odesos vokiečiai varėsi palei geležinkelį į rytus link Nikolaev, kur yra dideli javų sandėliai. Tas miestas guli prie Bugo upės už 70 mylių nuo Odesos ir dabar jau tuštinamas.

Toliau pranešama, jog turkai užėmė visą Baku guberniją palei Kaspijus jūrą. Tapo žinota, jog vokiečių valdžia paskelbė, kad vokiečių komisijos su įgaliojimu ve-tuoti bus pastatytos prie Rusijos ministerių, ir žiūrėti kad jie pildytų taikos sutartis. Tos tai komisijos tu-rės teisę Rusijos ministe-riams neleisti to daryti, kas netiks vokiečių valdžiai. Tas nurodo, jog bolševikai slapta padarė nekurius sutartis ir tiesiog pardavė kaizeriui Rusiją.

ŽYDŲ BATALIJONAS

Žydai jau visam pasauliui žinomi, kaip duosniausia tauta savo tautos reikams. Bet tas tuomi nepasibaigia. Nors žydai ir buvo pašiepiami, kaip bailiausi kareiviai, bet dabar visose tautininkų šalyse—Anglijai, Kanadoj ir Šv. Valstijoje—žydai nepiliečiai yra mobilizuojami į batalijonus. Jie bus gabenami į Palestiną. Jan ten veikia žydiški batalijonai ir jų skaičius didinasi. Tai bus jų tautiški batalijonai. Bus branduoliai tautiškos armijos. Tautininkai žydams yra pažadėję Palestiną ir jie ją gaus. Delto žydai uoliai remia tautininkus.

EX-CARAS EINAS IS PROTO.

Ex-carienės laiškas siųstas iš Tobolsko Petrogradan vienaui moterei tapo perimtas. Rašo, jog ex-caras labai su-rembėjęs ir nemėgęs žmonių. Neįdomiausias nei kiek kas dedasi pasaulyje, nesvajojas apie sostą, o tik noris gyventi liuo-sai. Laiką praleidžia su sū-niumi Alekseju. Aleksejus uo-liai mokinasi ir noris keliauti po pasaulį. Tatiana mėgstanti knygas, o Olga gaspadinys-tę. Visi džiaugiasi, kad Rusi-ją taikosi su Vokietija.

BOLŠEVIKAI KERTASI TURKESTANE.

Turkestande bolševikai labai susikirtę su vietos gyventojais. Buvo tokios skerdynės, kad iš viso užmuštų ir sužeistų pri-skaitoma 20.000.

Anglijos laikraščiai daug rašo apie permainingas ministerių kabinete.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on March 18, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

NAUJAUSI PRANEŠIMAI.

Bolševikų kongresas Mas-koje, patvirtinęs taiką su Vo-kietija, išsiskirstė. Bet pie-tuose vokiečiai tebužiminėja Rusijos derlingiausias žemes. Nikolaev, Rusijos miestas su didžiuliais laivų dirbtuvėmis, guli į šiaurės rytus nuo Ode-sos ir generalio Rusijos štabo Juodųjų jūrų laivyno buveinė, yra tai naujausios vokiečių grobis iš Rusijos. Tas miestas guldamas gale Bugo upės su-teikia vokiečiams patogų kelią vandeniu per derlingus Voli-nijos žemes iki Juodųjų jūrų.

Kaip naujausios žinios paro-do, tai kaip kurie žymiausi sio-vietų nariai buvo priešingi vokiečių taikos išlygoms. Bet tas jų priešingumas prie nieko neprivedė. Kaip kurie jų perser-gstinėjo, kad vokiečiai galės toliau varytis į Rusiją ir todėl reiktų vienytis pasipriešini-mui. Prieš išsiskirstymą kon-gresas užgrybė perkėlimą sosti-nės iš Petrogrado į Maskvą. O naujausios žinios skelbia, jog Petrogradas galutinai ištuštintas.

SIBERIJOS REIKALAI NEIŠRIŠTI.

Siberijos reikalų klausimas tebėra neišrištas. Pereitą su-batą, kaip premieras Terau-chi skelbia, japonai dar nebu-vo nutarę, kas daryti Sileri-jai, kur bolševikų pavojus di-dinas ir kur vokiečių nelais-viai priglobti bolševikams skleistis terora. Nors Japoni-joj yra opozicija prieš siunti-mą Japonijos armijos į Sileri-ją, vienok, veikia visi Japoni-jos laikraščiai tam žygiui pri-taria.

Pavasariui austant karės laukuose veikimai didinasi kas-dien. Visuose frontuose, iš-skiriant Rusijos, pestininkai ir artilerija smarkiai veikia. Nuo šiaurės jūrės iki Sveica-rijos rubežiaus nepraeina nei dienos be skaitlingų "patru-lių" susikirtimų, kurie kartais pasidaro tikrais mūšiais. O artilerija taip veikia, kad veiks susilygina su pernykščiais di-džiausiais šaudymais.

LINGAVIMAI RUSIJOS PLATINASI.

Londono laikraštis Daily Mail skelbia apie platinimąsi Rusijoj linėavimų. Voroneže bolševikai vagilius galabija, o Kazanių kieturi prasikaltėliai buvo gyvi sudeginti. Sileri-joj Bornoopolyje keturi vaikai buvo nugalabinti už vagystę. Trims buvo galvos nukirstos, o ketvirtam gulva buvo suskal-dyta.

Mieste Zbievo bolševikai vi-siems biznieriams įsakė užsi-mokėti 100.000 rublių. Tie, ku-rie neįstengė to padaryti, tai buvo jiems prie kaklų pririša-mi akmenai ir įmetami upėna.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on March 18, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

VOKIEČIAI GATAVI DARYTI OFENSIVĄ.

Amsterdam, kovo 15. — Su-lyg čia gautų žinių vokiečių fieldmaršalas von Hindenburg Berline pasakė, jog taktininkai parodė neprielankamą vo-kiečių taikos pasiūlyjimams. Todel didis vokiečių ofensivas turėsias įvykti.

Iš pasitikėtinų neutralių šal-tinių sužinoma per Associated Press, jog vokiečiai esą paga-tavi praukuoti 300.000 žmonių naujam ofen-syvai.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on March 18, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

PASKELBTS ATSIŪSĖSIMA Į RUSIJĄ.

Washington, kovo 16. — Iš oficialių šaltinių dasiznota, jog netrukus prez. Wilson tur-būt paskelbs atsiŹsėsimą į su-smukusias Rusijos reikalus.

Ligšiol leidžiamos žinios apie tai būk prez. Wilson ren-gia pranešimą kongresui buvo vien spėjimas. Šiandien gi gau-ta pirmos žinios iš oficialių šal-tinių, jog prez. Wilson visap-usiškai dalykus apsvairstę plenuoja tą padaryti.

Kol kas dar nėra kokių būdu prezidentas tą pranešimą ap-reikš, bet abejaui spėjama, jog kaip paprastai jisai tą apreišk-pasauliui atsilankydamas į kongresą ir perskaitydamas pranešimą.

Iš pranešimų lordo Cecil, Anglijos ministerio blokados, fieldmaršalo Hindenburgo ir gen. Ludendorfo buvo daroma išvados, būk Vokietija keti-nanti pasiūlyti taiką pasidali-jant Rusijos žemes. Bet toji mintis Washingtonė nepadarė intekmės ir taika nepastojė po-puleriškesnė nuo pat Amerikos stojimo karėn. Visi valdinink-ai atsisako bile kaip svarsty-ti taiką jau vien delto, kad to-kios kalbos išpopulerizuotų tai-kos judėjimą. Tas parodo, jog šiuo laiku nėra kalbos apie taiką.

LIEPĖ IŠPIAUTI VISUS BURŽUJUS, KAPITALISTUS IR OFICIERIUS.

Iš Jau, laikinosios Rumu-nijos sostinės, pranešama, jog bolševikai Odesoj papildė di-džiausias piktadarības. Prieš vokiečių atėjimą bolševikų va-das Muravievas įsakė išžudyti visus oficerius, kapitalistus ir visą buržuaziją. Be to gyven-tojai turėjo sudėti \$10.000.000. Prieš pat vokiečių atėjimą bolševikai sėdo garlaivyn ir iš-plaukė į Sebastopolį.

PATVIRTINO TAIKĄ.

Petrograd, kovo 14. — Visų Rusijos Sovietų kongresas Mas-koje šįandien nubalsavo pri-imti taiką su Vokietija. Už taiką balsavo 453, prieš 30.

Anglijos maisto kontrolie-rius paskelbė, jog sunkių darbų darbininkams būsią po daugiau mėsos išduodama.

Mūsų globejo šventė.

Šv. Juozapas.

KOVO 19 d. — ŠV. JUO-ZAPO DIENA.

Kovo 19 d. tai brangi diena kiekvienam krikščioniui, ypač gi ji brangi krikščioniui—darbininkui.

Kovo 19 d. tai diena Globejo Amer. Liet. R. K. Darbininkų Sąjungos.

Kovo 19 d. tai šv. Juozapo diena.

Šv. Juozapas—tėvo pavyz-dis. Duondavis ir galva sei-mynos.

Šv. Juozapas—visas apsiaus-tas kokia tai slaptiną tyluma. Jis pats rimties pilnas ir tylu-mos. Apie jį kitų ir-gi nedaug ko pasakyta. Taupi žodžiais šv. Evangelija apie šv. Juoza-pą dar mažiau kalba, negu a-pie kitus: Buvo tai žmogus teisingas. Tai viskas, kuo ji šv. Juozapą aptaria.

Šv. Juozapo pranokėjū buvo patriarkos Jokūbo sūnus Juo-zapas. Šisai Juozapas tapo E-gipte kasdieninės duonos dave-ju, žmonių gelbėtoju nuo ba-do, ir jų sargu. Anasai šv. Juozapas buvo ir-gi Egipte sargu Antprigimtinės Duonos, Jezaus globejo.

Abu jie buvo slapybių vy-rais, abiemsienus sapnai tas jų paslaptis aiškino.

Pirmasai matė sapne, kaip jam garbė davė saulė ir mė-nuo. Kitą gerbė Jezus ir Ma-rija, ir Jam buvo pavaldūs. Ta dangiškoji garbė klestėjo ir vystėsi tyloje. Ta tyla sudarė šv. Juozapo šeimynos tarpą, kuriame Dievo malonei ir žmo-nių garbei augo Kristus. Ta šventoji tyla ir ramumas buvo tai visa paties šv. Juozapo gar-bė ir Jojo sielos visa grožė.

Jais jis padabino mūsų am-žių.

Mūsų amžius—tai žodžių ir triukšmo amžius. Dailus ar piktas vistic tas žodis šiandie-na viešpatuoja. Pats žmogus virsto daugakalbiu ir triukšma-dariu. Jis pats mėgsta triukš-mą ir užimą, ir kitam jo kuo-daugiausia teikia. Klegdamas apie kitus, jis nori, kad kiti apie jį dar labiau klegėtų. Už-ėję žmogui pagėdimu virsto, jo gyvenimu pasidarė ir tikra jo atmosfera. Noras kitiems

pasirodyti, noras žvangėti sa-vimi stelbia visus kitus, žmo-gaus norus, ir vienas viešpa-tanti bando.

Mūsų amžius kalba, šaukia, giriasi, spazmų gauna, despe-ruoja, kaukia...

Štai šioje dvasios androje iškilsta garbė šv. Juozapo, jo ramus ir rimtas asmuo. Savo darganoje mūsų amžius šv. Juozapą pasirenka sau vedėju, kelia Jam garbę ir maldas Jam nesė.

Šv. Juozapas—tai "žmogus teisingas".

Jis patampa patronu šeim-y-noms, jis darbininkams vadu, teisybės ir meilės atstovu vir-sta.

Jis, būdamas praamžių nu-skirtas Meilės sargu ir Antpri-gimtinės Duonos globejo, pats neša žmonijai tiesos vardą, jį pradėdamas nuo savęs, savo darbininkiškoje šeimynoje.

Šv. Juozapo asmenyje Mei-lė ir Tiesos krūvon sudėjo dar-bininko—teisingo žmogaus sei-mynoje. Darbininko rankos jas globejo. Iš po darbininko ramios pastogės pasaulin jo-sios išėjo ir jį kryžkelių į tik-rą kelią veda...

Mūsų amžius šv. Juozapo as-menyje Tiesos ir Meilės dėsi-nius sudėjo į rankas darbinin-ko ir jam jas pavedė nešti svie-tui ir čia šia galyne Kristaus Apaštalų darbą dirbti. Krik-ščioniui darbininkui lemta pa-saulį valdyti ir rėdyti tiesoje ir meilėje...

Brangi mums šv. Juozapo diena, 19 kovo diena!

J. Ž.

KA TIK IŠEJO IS SPAUDOS ANTRA LAIDA KNYGELĖS REVOLIUCIJA AR RAMUS KULTŪROS DAREAS?

Kaip pats vardas parodo, kny-gutė gyvildama šių dienų klausimai. Ją parašė žinomas mokslininkas Druskus. Knygutė parasyta psichologinio for-moje Darbiiaus su Podkium. Futurina kiekvienam įgyti ją. Knygutė 20 pusl., kalna tik 6c. Kas prisistų už 10c. kra-sios ženkliu tas aplytkys šią knygutę ir "Anykštų Sileis." Imant nema-žiau kaip 100 egz., nuleidžiama didelė nuosimė.

Galima gauti "Darbininko" Administracijoje, 242 W. Bro-adway, So. Boston, Mass.

Lietuvos reikalai blogėja.

VOKIEČIAI SMAUGIA LIETUVĄ.

Kovo 15 d. iš Amsterdamo atėjo žinia apie Lietuvos rei-kalus. Praneša, jog Vokie-tija į atkartotus Lietuvos prašymus pripažinti jos neprigul-mybę, pareikalavo prigulm-bės nuo Vokietijos militariuo-se, muto, geležinkelių, finansų reikaluose. Taip skelbia socia-listų laikraštis Vorwaerts Ber-line. Lietuva, tikėdamasi nu-sileidžiant palengvinti dabar-tinį savo padėjimą, pagatava priimti tas išligas. Laikraš-tis Vorwaerts priduria, jog šitoks vokiečių valdžios pasi-elgimas nesutinka su kancelie-riaus von Hertlingo pasaky-mais lapkričio 29 d. Jisai tuomet Reichstage pasakė, kad Lenkija, Kuršas ir Lietuva gausią teisę nusiskirti joms patinkamas valdžias ir gauti politišką neprigulmę.

ISSKERDĖ 150 JAPONŲ.

London, kovo 16. — Amuro gubernijos mieste Blagoves-čenske bolševikai papjovė 150 japonų. Taip skelbia laikraš-tis Hochi Shimbun.

RUSIJOS VALDZIA APSI-GYVĖS MASKVOJE.

Maskva jau stojo Rusijos o-ficiale sostine. Petras Didysis buvo pastatęs Petrogradą ir ten perkėlęs Rusijos sostą. Per 200 metų Petrogradas buvo Rusijos sostine.

Visos bolševikų ministerijos ir valdininkai jau apsigyveno Maskvoje.

Bolševikai pasiėmė Kremli, daug hotelių ir kitų budavo-nių savo ofisams ir savo reika-lams.

"PETROGRADO KOMUNA."

Kai bolševikų valdžia išsi-kraustė iš Petrogrado Mas-koj, "tai Petrograde įsteigė taip vadinamoji "Petrogrado komuna," kuri valdys miestą.

Iš Petrogrado niekam dabar nevalia išvažiuoti. Jokių pasa-žierinių geležkelių iš Petro-grado niekur neina.

Dabar bolševikų valdžia lei-do spausdinti ir buržuazi-nius laikraščius. Iki šiol te-galėjo rodytis tik bolševikiški laikraščiai.

Odesa, kurią dabar užėmė vokiečiai turėjo 450.000 gy-ventojų. Trečdalis iš jų buvo žydai. Ten gyveno ir keletas tūkstančių vokiečių.

Geriausias laikas pasivažinėjimui.

Važiuokite "Darbininko" automobiliumi, nes tai puikiausias "Overland" firmos, septyniems žmonėms važiuoti.

Į šliubą važiuodami, imkite "Darbininko" au-tomobilį.

Kam reikia kūdikis prie krikšto vežti — užsi-sakykite "Darbininko" automobilį.

NAUDOKIS PROGA — TAUPLYK PINIGUS.

Užsakykite iš anksto, jeigu norite važiuoti gražiausiu "Darbininko" automobiliu, kuris leikia vėjo greitumu.

Su užsakymais kreipkitės šiuo adresu:

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

DIDELĖ SVARBA!

KURIE IKI ŠIO LAIKO NEAPLAIKĖ "QUESTONAIRES" nesėdėkite sudėję rankas, pakol "dėdė" pakvies jus, BET EIKITE Į LOCAL BOARD kuriame registravotės ir reikalaukite, kad del pripildymo, jums išduotų, nes jeigu jūs patys to nedarysite, apie jus kitas nepasirūpins.

NOTARAS IR TAIKOS TEISEJAS

Visais reikalais kreipkitės pas mane, kiekvienam suteiksiu brolišką patarimą.

Ban. Juozos Kowaliauskas,

111 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

DARBININKAS

Šis ir So. Boston'o uterinkas, ketvirtas ir penktas.
Laidžia Am. Lietuvių Rytų Katalikų ir Jėzuso
Darbininkų Sąjunga.

"DARBININKAS"
(The Worker).

The Lithuanian tri-weekly paper.
Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St.
Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

Subscription Rates:

Yearly \$3.00
Boston and suburbs \$4.00
6 months \$1.50
Foreign countries yearly \$4.25

"DARBININKAS"

342 W. Broadway, South Boston, Mass.

KVOTIMUS ISLAIKEME

Dabar visi geros - valios Amerikos lietuviai, o ypač veikėjai nešioja širdyse tokius malonius jausmus, kokius įgauna moksleiviai dvasižinoję apie išlaikymą sunkių kvotimų.

Tik ką laimingai atsi-buvęs Visuotinis Amerikos Lietuvių Seimas buvo savo rūšies kvotimas. Gal neviskas atsisotjo taip, kaip reikėtų, kaip va neįsteigta vienos bendros tarybos, vienok, var-gu galimu buvo atitaisyti vie-nu matu tą, kas netikromis vė-žėmis ėjo per tris su viršum metus. Apie panašius dalykus galima būtų daugiau mi-nėti ir nurodinėti, kaip yra, o kaip turėtų būti, bet Amerikos Lietuvių visuomenė gali tikrai pasidžiaugti tuomi, kas bu-vo New York'e viršutikstanti-nės lietuvių minios priimta.

Dabar lieka auklėti toliau gerą valią ir garsiai nesu-griauti to tarpininko tilto, kurs tapo vargo New York'e pastatyta.

Gana rietenų tarp tėvynai-nių, kuriems rūpi nepriugulmin-ga Lietuva.

PASTABĖLĖS

Naujienuoms labai nepatiko iš Washingtono paleistas į a-merikonieškus laikraščius bei-saus grigaitinės tarybos bjau-riausio šmeižto atitaisymas. Sulię bolševikiški "Naujie-nų" yra taip, kad šmeižti ka-talikus, buk jie esą kaizerio šalininkai, yra geras daiktas, o to šmeižto atitaisymas yra blogas daiktas.

"Naujienu" žinioj apie New York'o Seimą sakoma, kad progresyvesnieji kramtosai su pirštus. "Jei taip deda-si su progresyviskaisiais, tai bolševikai iš proto turėjo mu-fytis."

Dabar palyginimai: bijo, žydas kryžiaus arba bijo kaip velnias švesto vandens, jau persilpnė. Pasirodo, jog tui mūsų laisvamanių maldos bi-jo labiau, negu žydas kryžiaus, arba velnias švesto vandens.

Po Seimo jaučiasi taip, kaip po geros pirties.

Del Seimo pasisekimo "A-teitis" ir "Amerikos Lietu-vis" turės netik pirštus nusikramtyti, bet abi ranki iki pe-čių. Jei jeidur turėjo kiek gėdos, tai pasirodys žmonėms, paraudę iki ausų.

Geros valios lietuviai at-laikė Seimą. Dabar galima seimuoti lietuvių bolševikams, nutautėliams ir išgamoms.

Iš Seimo nuotikių.

PRIE SEIMO APRASYMO.

Perskaitęs "Darbininko", 27-tame numeryj tilpusį gerb. F. V. seimo platų aprašymą, pastebėjau jame dvi gana svar-bias paklaidas, kurias kaip bu-vęs "Darbininko" atstovas seime, laiku sau už prieder-mę atitaisyti.

Pas F. V. rašydamas apie incidentą del maldos, pažymi, kad B. Balutis pasakė: "tautietis niekuomet krikščioniui nebuvo, nėra ir nebus; mal-dos nekaltėjo ir nekaltės". Balutis to nėra pasakęs. Jisai maž-daug šitaip išsireiškė: tau-tietiai niekuomet nebuvo, nėra ir nebus maldai ir krikščio-nims... (čia padarė ilgą pau-zą, kurios laike kilo triukšma-lis, po kurio Balutis dabaigė žodį) priėmė.

Už maldos atkalbėjimą nuo tautininkų stoji ne Šernas (A-domaitis), bet Adv. A. S. Brad-ulis iš Chicago.

Kiti seimo tarimai ir nuoti-kiai p. F. V. vaizdžiai ir gana teisingai nupiešti.

J. E. Karosas

"Darb. atstovas seime."

JAUNIEJI GALI PASI-NAUDOTI.

Yra labai dabar reikalinga 5-000 visokių ofisinių darbinin-kų—knygvedžių, stenografų, typewriterių ir tt. Tos liuosos vietos yra Washington'e. Jau-nieji abiejų lyčių gali gražiai iš tų progų pasinaudoti.

Ant Kaukazo Kislovodske mirė garsus Rusijos orkestrų vedėjas Safanov.

Rusų "buržuus" mūsų "klerikalas."

Bolševikų "buržuus" ir mūsų visokios rūšies laisvamanių "klerikalas" tapo šia gadyne sinonimais, artimais o-balsiais iš atžvilgio į tikslus, kurioms jie vartojami.

Rusijos visuomenės priešai panadojo šioje karėje obalsi "buržuus", kad rusų tautai sudemoralizuoti ir ją pavergti. Jiems rūpėjo visuomenėje ats-kirti minias nuo inteligentijos, kad tas minias likusias be va-dų panaudoti savo tikslams.

Štai vokiški agentai, visokie Leninai, Trockiai, Steklovai, Nachimsonovai, Kameņiovai ir visokios kitų viršės iš visokių Leibų Braunšteinių ir rusus, ir sutvėrę "bolševikų" partiją iš visokių paleistų iš kalėjimų kriminalistų ir kitokių visuo-menės padugnių, tą atskyrima įvykdė. Rusijos visuo-menė suskilo į dvi daly: į nai-kinamus ir naikinančius.

Naikinamoji dalis Rusijoje — tai inteligentija apšaukta "buržuais", naikinančioji gi — tai vokiškųjų agentų veda-moji tamsioji minia susidedan-ti iš fabriky tamsių darbinin-kų ir visokių palaidų visuome-nėje elementų, kuriuos dar ca-ro laikais lygiai naudota visokiems naikinimams ir pagro-mams, kaip kad va 1906 m. Petrograde buvo rengiamas pagromas inteligentiją, kuri švietė fabriky darbininkus ir rengė juos prie liuosybės ir nu-vertimo carizmo! Neišnaikin-tą tuomet inteligentiją nūnai naikina "bolševikai".

Visuomenėje inteligentija tai smagenys, darbininkų gi ma-sė — tai rankos, fiziškoji pa-ties smagenų vedamoji.

"Bolševikai" atėmė smage-nis rusų tautos visuomenėje, li-kio viena fiziškoji pajėga, tam-ties masė, ir ji nieko nesupras-dama, akla pati sau amžių vergijos pančius deda.

"Bolševikai" savo agitacija sukūrė fabriky darbininkuose ūgri neapykantos to viso, kas tik nėra fabriky darbininkų ir kareivių. Savo agitacija, raš-tu ir gyvu žodžiu, jie atėmė tiems darbininkams ir karei-iviams pasitikėjimą tais visais, kurie ne darbininkais ir ne kareiviais atrodė. Jie sukurs-tė tuos darbininkus ir karei-ivius prieš tuos visus, kurie dar neseniai, vakar, užvakar, tiems darbininkams ir karei-iviams, švietėjais ir vadais bu-vo, kurie jiems revoliuciją padėjo atlikti, nuvertė cariz-mą ir atidarė vartus gražios liuosybės!

*) Buržuus — tai miesto gyven-tojas (miesčionis), kuris gyvena iš procentų nuo savo kapitalo, ver-čiasi pramone ir prekyba. Bur-žuai sudaro visuomenėje skirtin-gą nuo kitų luomą "miesčionų" su savo savitu gyvenimu, ir uži-na vietą tarpe aristokratijos (šaukiamos ponijos) ir darbininkų.

Kad tos vienybės darbinin-kų su inteligentija galėtų rusų tautoje nuversti "bolševikai" savo agitacija visus intelligen-tus "buržuais" apšaukė, pa-darė darbininkų prieštais, ir darbininkus prieš juos apgink-lavę, šaukdami prie to "pāt ginklo milijonus kareivių nuo fronto", kad to fronto priešui lengviau būtų!

"Buržuais" tapo apšaukti net ramūs ūkininkai. Sukliu-sioms tamsioms minios iš fa-briky ir nuo fronto subėgu-sioms visokia galima agitacija padidinta visų žemiausieji žmogaus gėduliai. Visi kas sau ėmė reikalauti jų patenk-nimo. Kiekvieno skyrium ir visų sykiu žodžiai, norai, kal-bos, darbai tapo palikti jo pa-ties įšmanymui, sąžinei ir principams.

Išgalejo fiziškoji ir tamsio-ji pajėga. Protą jantieji ele-mentai tapo iš dalies išnaikin-ti kardu, iš dalies — uždaryti kalėjimuose. Tamsioji masė — savo gėdulių tenkinimą pasta-tė augščiau garbės visos savo tautos! Sukurstyti darbinin-kai ir tamsūs kareiviai aug-ščiau už savo tėvynės reikalus pastatė reikalus savo vienos klasės, savo vieno luomo ir visai rusų tautai tam vienam luomui "ozanna" liepia gie-doti. Visa literatūra, menas, dailė pagarsinti "buržuaiskais, negėdijais darbininkų klesų reikalus, ir tą visą pasmerkta į išnaikinimui atiduota, kad užleisti vietą tikrai "demokra-tiškai" literatūrai ir "darbi-ninkiška" leidžiamai ranko-mis agentų rusų tautos priešui!

Rezultatas gi toks, kad šian-diena rusų tauta išmesta iš pa-saulinio gyvenimo, pati nai-kina savo turtus, griauina ke-lių amžių savo kultūros darbą, ji pati vergo pančius sau nu-kalė, ir pateko į rankas tu, kurie nieko bendro su taja tau-ta neturi apart noro ją nupul-dyti ir pavergti.

Ką atnešė rusų tautai obalsis "buržuus", tą pat neša tik kiek gal mažesniame mastabe mūsų laisvamanių leidžiamas žmonės "klerikalas".

Jis paprastai vartojamas te-nai ir tų pastogėje, kur susi-spietę veikia visokie aferistai ir tautinėji monialnikai, pri-sidengę visokiais gražiais tau-tos obalsiais ir šauksmais. Vien-kūni priklausydami savo tau-tai, gi dvasia nuo jos atsikle-ir ir svetimi, jie sudaro mūsų tautoje čielą būrį visokių pus-inteligentų ir pseudo-intelligen-tų, kurie vien savo pačių iš-rokavimais vedami, stengiasi įsisukti į vadus mūsų visuo-menės, net visai tautai, jie kalba apie mūsų visuomenės reikalus, jie juos daboja, jie tautos sargyboje neva stovi...

gi ištikrųjų veda savo siaura asmeninį "biznį" ir reikalus to biznio, kuriam vadovauja, ver-

ti visos tautos reikalus. Pa-trų gyvenimui siaurais sie-timais, jie tais patiais nori at-kreisti ir visą tautą. Savo in-takais į visuomenę kelia pra-kintį jie panadoja visą de-magogijos priemonę. Tamsiai miniai stengiasi intiki savo raštais ir žodžiais. Tos minios pagėidinys ir jų tenkinimą jie stato pirmo galvon, ir tą mi-nią žaveja skambiais priža-dais tokių tam patenkiniui gėrybių, kokių dar iki šiolai nieks nėra minėjęs.

Varo jie politiką Rusijos Trockų ir visokių kitokių "in-ternacionalo" šulų, išmestų iš gyvenimo sveikos visuomenės, ir iškančių saviems užgai-dams vietas jos suirutėje ir de-moralizacijoje.

Mūsų tautos demoralizaciją varė rusų biurokratija per sa-vų valdininkus ir visokius lai-tokius savo agentus, kad ir iš pačių lietuvių tarpo nusamy-dytus.

Tuos visus, kurie tvirtai sto-vėjo mūsų tautos sargyboje jie persekiodavo visokių galimų būdų ir "kuniginiais" pravar-džiuodavo. Patys kunigai nuo-latami ir del to visokiais po-liejos parėdymais buvo varžo-mi. Rusų biurokratijai rūpė-jo atskirti žmonės nuo vadų. Tuomet jie neturėtų nė Kražių istorijos, nė Kenstačių trobe-lių nė kitokių dalykų, kurie jiems pastojų kelią prie lie-tuvių nutantinimo. Tą pat dar-bą kitokių gal negu rusai tik-slu šiandiena varo lietuviuose mūsų laisvamanių. Kad pa-tiems pasiganti tautoje vado-vų, kad žmonės atskirti nuo inteligentijos, kurį dau-gumoje susideda iš dvasiškų, kad tautą lengviau sudemora-lizuoti, mūsų laisvamanių, sekdami "bolševikų" taktiką, baido žmones "klerikalais".

Visa, kas yra priešinga laisva-manių užgaidoms, kas jiems neleidžia bedievybę skleisti, vi-šą kas priešinasi jų pastan-goms lietuvių visuomenėje slo-linti krikščionišką samonę, ta-visa jie vadina "klerikalas" ir "klerikalizmu".

Pasėkėms tokio "klerikaliz-mavimo" iš dalies jau aiškios — tai gauja tamsių "socialis-tų" ir socializistų laisva-manių, kurie taip aiškiai ap-siskelbė savo tautos negėdais ir Lietuvos liuosybės priešais.

Tas "klerikalizmas" padarė, kad mūsų tautoje tiek jau de-moralizacijos atliktą, kad tu-rime ir savo "bolševikus" ir kriminalistus, kurie "na za-konom osnovani" del tautos labo kriminalizmą platina...

Tas "klerikalizmas" padarė, kad turėjome skilti į kokias tai partijas, kad mūsų tautos kamienas apaugo ka-pokiais šašais—srovėmis, kad tos srovės, tos partijos savo jėgas ir ginklą atsuko viena į kitą, į savo tarpinę kovą, pa-miršdami apkasus ir ginklą sa-vo laisvei ginti nuo ne vieno, bet nuo kelių priešų. "Kleri-kalizmas" padarė, kad šiandiena lietuviai nėra žino-mi, kaip juos reikia žinoti pa-sauliui, kad jie palikti ant va-

lios kity, kad patys savo va-lios po šiai dienai nesudarė.

J. Zvygas.

BRITANIJOS LIETUVIAI DVINSKE.

VOKIEČIAI NEPRIMA DIDELIS VARGAS.

Ne kokius pyragus patiko lietuviai iš Britanijos išstremti Rusijon. Laiškuose didžiū-ma nusiekundžia ant vargo, bedarbės, pinigų ir maisto tru-kumo ir t. t. Yra ir tokių, ka atsisaukia prie savo pačių — žmonių prašydami "prisūsti pagelbą". Berods, tos pačios l-kai keho buvo paliktos be ska-tiko ir dabar gauna menkas tik pašelpas. Tai apie pagel-bą vyrams kalbos nėra. Ga-lutinai jei kurs ir paliko gana pinigų ir norėtų dalį gauti iš sušėdijimų, tai irgi labai ne-patogus, pavojingas persuntimas. Pinigai siunčiant gali ir dažnai žūna, o prie rusišk-os betvarkės ne pasiskusi nėra kam.

Lietuviai didžiūmoj buvo išvažiuoję į Sibirą, pasiekę Omską, Taškentą ir net Kras-nojarską. Bet dalis iš Sibiro sugrižo į Minską, kurs visai arti dabartinio vokiečių fron-to. Iš čia tikėjosi tą frontą pereiti į Lietuvą. Bet vokie-čiai jų tuokart neapsiemė pra-leisti. Dabartiniais laikais gal praleis, bet tikrų žinių nėra. Vokiečiai nenori nie-ko iš Rusijos praleisti, nes bi-žos rusiškos betvarkės: mano, galima ta betvarke užsikristi ir vokiečių fronto pusėje. Todel dar nėra žinios, ar jie leis per frontą pereiti lietuvių tremtiniams iš Rusijos į Lie-tavą.

"Lietuvių Balsas" mini a-pie Britanijos lietuvių būrius Minske. "Vadas" patalpinęs apie tą platesnę koresponden-ciją, kurią privedame pilnai: MINSKAS. Minsko (No. 39 "Vado," stotyse teko matyti angliškai apsidėžiusių vyrų, bet šnekančių lietuviškai. Pa-sirodė, kad tai yra mūsų trem-tiniai iš Anglijos, nepenorėję stoti anglų armijon. Teko šnekti su Kaziu Stepšiu, Vin-cu Kučinsku, Ant. Venckūnu, Juozu Šukšdiniu, Marc. Kuru, Vincu Dubaucku, Jonu Samuo-liu ir kitais. Visi jie jauni vyrai (18—40 metų) suvalkie-čiai. Gyvenę Škotijoje (Glas-gowe ir kitur). Pasakoją, būk buvę išvežti iš Anglijos spalį mėn. dvejais laivais: "Car" ir "Carica". Pirmame lietuvių buvę apie 200, antra-me—1300. Po 9 dienų atplaukė Archangelskan (valdžios lėšo-mis), o iš čia geležinkelio buvo atvežti į Omską ir Čeliabinską pas karės viršininką. Tečiau nuo stojimo kariuomenės bu-vo paliusuoti ir taip išsklydo po visas puses. Omske lietuviai buvo surengę vakarą trem-tinių nandai. Į Minską atvaži-avę tikslu pereiti frontą ir gri-žti tėvynėn. Tečiau čia gavo tikrų žinių, kad per frontą vokiečiai jokiū būdu neleidžia, ir taip svetimoje šalyje atsirai-dė didžiausias vargas. Vie-niems jau baigiasi pinigai,

darbo gi negalima surasti. Be-to, išskyrus lietuvių ir anglių kalbą, kitų kalbų nežino. Vie-ni jau po kelių dienų nakvoja karėiviams pripildytose neįva-riose stotyse ir nežino kur va-žiuoti ir kas daryti. Kreipasi į vietos karės tremtinių komi-tetą, bet ir tas nieko negali gū-bėti. Gruodžio 20 d. Bobruis-kę turėjo būti lietuvių karės tremtinių atstovų suvažiavi-mas, kur buvo ketinama pa-kelti ir šis klausimas.

Minske daug lietuvių, bet jų visuomeninis gyvenimas ap-miręs.

J. Bajoras.

(Iš "Išievių Drangos")

L. D. S. CENTRO VALDYBA.

Dvasiškas vadovas: —

Kun. F. Kemėšis,
3230 Auburn Ave.,
Chicago, Ill.

Pirmininkas: —

J. E. Karosas,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Vice-pirmininkas: —

M. Mažeika,
1658 Wabansia Ave.,
Chicago, Ill.

Raštininkas: —

F. Virak's,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Finansų Raštininkas: —

A. F. Kneizis,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Išdėininkas: —

P. Gudas,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Išdo globėjai: —

O. Meškauskaitė,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

P. Geležutė,
41 Capitol Ave.,
Hartford, Conn.

V. Šereika,
21 James St.,
Norwood, Mass.

Literatūrinė Komitėja:

Kun. F. Kemėšis,
P. Gudas,
J. E. Karosas,
F. Virak's,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

TAUTOS IZDO VALDYBA.

PIRMININKAS —

Kun. F. Kemėšis,
3230 Auburn Ave.,
Chicago, Ill.

PIRM. PAGELB. —

Kun. J. J. Kanlakis,
324 Wharton Str.,
Philadelphia, Pa.

RAŠTININKAS —

L. Šimutis,
3230 Auburn Ave.,
Chicago, Ill.

IZDININKAS —

Kun. S. J. Čepanonis,
318 So. Fourth Str.,
Hornstead, Pa.

IZDO GLOBEJAS —

Kun. F. Jakštys,
421 Cleveland Ave.,
Harrison, N. J.

Darbininkų klausimas Amerikoje.

PAVOJAI DARBUOSE.

Amerika fabriky šalis. Dar-bininkai čionai daugiausiai mašinomis dirba. Pertai čio-nai darbai labai sveikatai ir gyvasčiai pavojingi. Žmonės dirbdami fabrikuose, daug greičiau pasęsta, netenka svei-katos, nekaip ūkių, laukų, darbininkai. Prie fabrikuose dirbančių darbininkų, galima priskirti ir mainų darbininkus. Pastarųjų darbas dar net pa-vojingesnis ne tik sveikatai, ale ir gyvasčiai. Šiame straip-snyje pakalbėsime apie pavo-jus darbuose.

Kitados, kuomet buvo ma-žiau darbininkų, arba kuomet jie nebuvo susitelkę į miestus, darbininkų ne tik gyvastis, ale ir sveikata buvo gerai užžiūri-ma. Atsiradus įvairiems išra-dimams, mašinoms, kurios ga-lėjo į dieną padaryti už de-šimtis darbininkų, apie pačius darbininkus darbdaviai pradė-jo vis mažiau ir mažiau pausy-ti. Sužeidimai darbe pradėjo būt tankūs. Galutinai ir už-mušimai ne tik dešėtais, ale šimtais tapo ne naujiena! A-pie darbininko sveikatą ir gy-vastį suvis pradėjo darbdaviai

nepaisyti. Niekam darbininkas negalėjo net nei pasiskūsti; nieks jo neužtarė, nieks jo li-kimu nesirūpino.

Taip ilgai negalėjo būti. Y-pač šioje šalyje esant valdžiai išrinktai iš tų pačių darbinin-kų žmonių, Massachusetts val-stija pirmą išleido 1886 ista-tus, kad kiekvieną darbinin-ką sužeidimą turi valdžiai ra-portuoti. Už nepranešimą su-nki bausmė uždėta. Įvedus šią tiesą praktikon, sužeisto dar-bininko tiesos tapo apgintos. Jis per teismą galėjo pareika-lauti, ir dabar visur mažne ga-li gaut atlyginimą už sužeidi-mą.

Panašios tiesos netrukus ta-po įvestos ir kitose valstijose. Iš karto jos negalėjo atsiekti savo tikslo. Darbdaviai nenorėjo pripažinti tų tiesų ir užlai-kyti tam tikslui gydytojų, etc. Po nuolatinės ir ilgos kovos,

noroms-noroms turėjo priim-ti. Atsitikus nelaimėi, trum-pam laike priversti tapo rapor-tuoti valstijos viršininkams. Šiuom tarpu jau beveik visur toji sistema yra įvesta.

Iš raportavimo paaiškėjo jo-gei metalų kasyklose daugiau-siai atsitinka nelaimių. Ten darbai yra pavojingiausi. A-belnai apskaititiuota yra, kad iš kiekvieno 1.000 darbininkų 420 tampa labai pavojingai su-žeisti. Metalų kasyklas seka anglių kasyklas. Ten ir gi la-bai tankios nelaimės. Iš kiek-vieno 1.000 darbininkų 350 esti sužeisti. Dirbtuvės bei fabri-ky ir gi nēr lygūs. Vienuose, darbai pavojingi sveikatai ir gyvasčiai, kituose netaip. Pa-vojingesni ten, kur daugiau visokių chemiškų elementų vartojama. Abelnai imant, su-dejus visas dabartiniuose fab-

rikuose aplinkybes: neganėti-numą tyro oro, sugrudimą ma-pšinų, įvairias dulkes bei ga-tuvas, išvysime, kad tas viskas nemažai kenkia darbininkui. Jo antsyk neužmuša, tai tiesa; ale per laiką gražiai išsiurbia jo geriausias pajėgas.

Dirstelkime į dirbtuves. Tan-čiausiai jos esti priemiestyje, ant kokių "dumpų" išbudavo-tos. Jos budavotos su didžia-siu aprokavimu, — ankštis, tar-si vietos nebuvo ganėtinai. Kambariai nedideli. Lubos že-lomos, langai, vėl neperdideli. Oras viduje negana ką iš ap-čios čionie blogas, ale iš šonų ne-ka geresnis jeina. Ventilacijų beveik jokių nesiranda. Tokia-gyvasčiai, kituose netaip. Pa-vojingesni ten, kur daugiau visokių chemiškų elementų vartojama. Abelnai imant, su-dejus visas dabartiniuose fab-

vojus, tai darbininko sveika-tai. Tokiose aplinkybėse esant darbininkų tarpe randasi viso-kios ligos...

Pastaraisiais laikais, tiesa iš dalies jau pradėdama tiems visiems darbuose pavojams už-bėgti kelias. Darbininkai nūnai reikalauja geresnių darbo aplinkybių, geresnio apsaugo-jimo ne tik gyvybės ale ir svei-katos. Jiems atėjo pagelbon valdžia. Ji priverstė, bei ver-ste verčia darbdavius pagal sanitarijos reikalavimus užlai-kyti dirbtuves, apsaugoti nuo sužeidimų etc. Nūnai mašinoms kur kas geriau sutaisytos, kad nesužeistų darbininkų etc. Vienok teisybės akimis dirstė-lėjus į visas darbo sąlygas, ap-linkybes, atrasime nepilnai pil-domas tas tiesas. Sužeidimai nėra reti. Kartą man pasitai-kė būt netoli vienos dratų dirbtuvės, tai nebuvo tos dienos,

kurioje nebūt matyta "ambu-lancas" su sužeistu darbinin-ku barškantį lignonbutį.

Nemažai dar prisiels kovoti darbininkams su darbdaviais kol iškovos tinkamesnes, svei-kesnes bei saugesnes darbo ap-linkybes. Šiais karės laikais viskas verčiama taupyti, —var-toti konoeonomiškausiai, ir saugiai; bet žmonių darbinin-kų sveikata ir pati gyvybė su-vis beveik už mažmožį laiko-ma. Taip ilgai negalės būti. Nebereikalo šiandien girdime kylančių vis garsiau ir garsiau darbininkų balsą. Ateis lai-kas, ir gal jau nebetoli, kuo-met jis bus išklaustas.

F. J. J.

REIKALINGI AGENTAI RIN-

KIMUI PRENUMERATŲ "DAR-BININKUI."

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

ST. BONAVENTURE, N. Y.

Sv. Kazimiero dienos buvo sušauktas L. B. K. M. 7-tos k. p. extra susirinkimas. Buvo labai įvairios programos. Pirma J. Kundreckas pasakė eilės "Vakarų Tylumoj". Antras buvo J. Čužauskas. Jis trumpai pakalbėjo apie sv. Kazimierą.

P. Čužauskas taip pat pakalbėjo išreiškė savo patriotiškumą, kad klausytojose paliko didį įspūdį.

Trečias Juozas Miliauskas, skaite referatą apie politiškus veiksmus Lietuvoje dabartiniui laikui.

Baigiant programą, mokytojas Juozas Švirskas abelnei ir gražiai prakalbėjo apie Lietuvos dabartinį stovį ir apie jos didvyrius: kaip jie mylėjo ir godėjo savo mielą tėvynę. Jis ragino, kad visi jį pavyzdį sekty. Jo pakalbėjimas padarė didelį įspūdį.

Programai pasibaigus seko kritika.

Sekantieji paaukavo Tautos Fondui: J. Švirskas, J. Miliauskas, J. Šaulinskas po \$1.00 ir J. Arbauskas, A. Misičevičius ir A. Kalinauskas po 25c. Viso \$3.75.

Jonas.

NEWARK, N. J.

Siandie taip sakant visa N. J. valstija pakilus smarkion kovon su "Public Service" - gatvėkarių kompanija, kuri sumanė pakelti kainas. Prieš pakėlimą kainų šiandie jau virš 200 miestų, miestelių ir kaimų stovja kovon.

Kadangi "Public Service" Co. centras randasi Newark'e, tai Newark'o laikraščiai stovja pirmon atakon. Daugiausia tame atsižymi "Newark Morning Ledger", kuris kiekvieną savo numerio pirmo puslapio didesnę pusę pašvenčia visokiems prirodinėjimams to pakėlimo nereikalingumą.

Kompanijos sakos, kad sulig pereitų metų važiuotojų skaitliaus sulyginsu 1918 m. joms trūksta \$3.700.000. Tuom tarpu, pakėlus važiuotojų kainas sulig kompanijos paduoto reikalavimu, įeigos pasidagina daugiau ne \$4.000.000. Kompanijos remiasi ant visko pabrangimo, kas žinoma yra tiesa, bet stebėtina kaip "Public Service Co." užmiršta, kad ir darbininkams pragyvenimas pabrango. Darbininkams, konduktoriams ir motoronams, kompanija kaip 1917 m. mokojo po 25c. į val., taip ir šiemet moka.

Antrame pašaukime iš Newark'o išvažiavo Dėdei Samui tarnauti 1234 vyrai. Spėjama, kad 1918 m. newarkiečiams reikės išeiti Dėdei Samui 6.000 vyrų. Siandie Newark'as dar turi 40.000 vyrų užsiregistravusi.

J. P. Costles Ice Cream Co. savo visiems darbininkams nereikalaujant, pakėlė algos po \$2.00 savaitę.

Port Newark, kur per žiemą negaudavo užtekintai darbininkų, dabar berods gauna. Paprastiems darbininkams moka 37c. į valandą. Mašinistams moka 60c. į valandą.

Nuvažiuojamas ir parvažiuojamas iš darbo prastas. Darbininkai vežami tavoriniais automobiliais. Nėra kuratsisėsti, bet stačių pripila po kokias 50 darbininkų į vieną automobilį.

Spėjama, kad dabar ten dirba apie 12.000 darbininkų.

J. K.

CLEVELAND, OHIO.

LDS. 51 kuopa laikys susirinkimą kovo 20 d. 7 val. vak. Visi nariai kviečiami ateiti į šią susirinkimą, nes bus svarbūs. Bus parvažiuojamas delegatas iš Visuotinio Seimo, girdėsime ką nutarė apie likimą mūsų tėvynės. Mūsų gabus veikėjas V. Runta aiškiai žinoms nupiešė tą dalyką.

A. S. Kulbickas, rašt.

IŠ KAREIVIŲ GYVENIMO.

Camp Gordon, Kovo 10, 1918.

Lietuviai kareiviai Camp Gordon susirinkime 3 d. kovo 1918 m., nuosekliai besvarstydami dabartinius nuotikius ir pasidalindami nuomonėmis ir žinutėmis, kurias mes galime užgirsti toli esant. Ir taip viską besvarstaiti, vienas iš mūsų draugų veikėjų, gerb. A. Šaučiūnas linksmai prakalbėjo į mus pranešdamas, kad jis apturėjo puikią dovaną, kurią prisiuntė paskutiniuoju laiku dang pasidarbavusi del lietuvių naudos ir nenuilstanti darbininkė gerb. p. M. Radulskienė iš Simpson, Pa. Tai yra iš tikrųjų puiki dovaną: paduokos apvalkalas išsiūtas su lietuviška veltava, kaip tik del veikėjo, lietuvių kareivio pritaranti. Ir pažūrėjus į tokį puikų dalyką malonu ir smagu darsi, kad mūsų tautietės taip puikiai tokius darbus atlieka ir nesigali daug triūso ir laiko. Ir šis mūsų draugas linkas energijos ir solidariskumo, suprasdamas dabartinius Lietuvos reikalus, užsidedęs tėvynės meile, sumanė tokią brangią dovaną pavesti Lietuvos reikalams.

Tad mes liet. kar. labai esame dėkingi ir išreiškiame pagarbos žodį gerb. p. M. Radulskienei ir dr. Šaučiūnui už tokią atliktą darbą del Lietuvos. Tad lai šis pavyzdys bus tau, broleli, sesute, jei dar neprisiėjai prie tų, kurie visomis jėgomis darbuojasi del naudos mūsų tėvynės Lietuvos nesigalėdami laiko ir triūso. Tad nuo šios dienos eik sykiu su jais ir stengkis būti tikru lietuviu, gelbek savo tėvynę, iš kurios ateityje galėsi didžiuotis.

Kareivis Ignas.

WORCESTER, MASS.

Iš darbininkų judėjimo. LDS. 7 kp. laikė mėnesinį susirinkimą sv. Kazimiero baznyčios salė 13 d. kovo vak.

Nutarta pasiųsti telegramą į seimą pasveikint delegatus New-Yorke. Toliaus buvo kalbėta surengti prakalbos su parginimais dainų, muzikos ir pastatyti kokį nors veikalelį. Taipgi sušaukta ekstra susirinkimą kovo 20 7:30 val. vak. Kaip matyti darbininkai juda. Labai malonu matyti darbininkus stiprios dvasios.

V. M. C.

DETROIT, MICH.

Kovo 3 d. sv. Jurgio parapijos pabažnytinėj svetainėj įvyko tautiškos šventės vakaras. Parengtas T. Fondo 93 skyras. Vakarą atidarė p. S. Atkočiūnas. Buvo atvaizduota veikalas "Karės metu." Pasakui kalbėjo viet. Juozas Bižauskas. Studentas p. Simutis važiuoja į seimą.

Aukų T. Fondan surinkta \$94.30. Šios dr-jos prisidėjo: SURKA. 171 kp. — \$10.00, L. Vyčių 79 kp. — \$14.57, sv. Juozapo — \$10.00, sv. Onos (merginių) — \$8.25. Tai viso su įžanga pasidarė \$229.22.

Vargo Lašelis.

PHILADELPHIA, PA.

Sv. Kazimiero diena buvo gražiai apvaikščiota. Po vadovystės Tautos Fondo 21 skyras ir choro, kuris susidėjo iš šimto vaikų sv. Kazimiero Moksloinės, po vadovystės vargoninko p. J. J. Hodelio. Programos buvo tokios:

1) Choras Vaikų—Sv. Kazimierai ir O. Marija. 2) Solo—Ave Maria. S. Ražanskintė. 3) Eilės—Karė. M. Rimkevičiūtė. 4) Duetas. Sveika Marija p-lės Jakštaitės ir Bernackiūtės. 5) Kalba, vietinio klebono kun. J. J. Kaulakio. 6) Choras Vaikų—Aš kentėsiu, nes skolingas. 7) Solo—Ave Marija, L. Valenitė. 8) Eilės—Nuludimo Vainadoj. V. Račiūtė. —9) Du-

etas—per, kiekvieną, anžiaus diena—p-lės Mačiūnaitės, Kilmūnaitės ir Medžiūtės. 10) Eilės—"Gelbėkim Jėzusą." J. Monkus. 11) Duetas—Sveika Marija, p-lės Mickūnaitės ir Dumbraskaitės. 12) Kalba—Kazimieras Mikla. 13) Choras Vaikų. Tu Viešpatie Mielajidystės. 14) Duetas—Selpkim Tėvyne—p-lės Mickūnaitės ir Dumbraskaitės. 15) Eilės, "Lietuva"—p. Kateivijūtė. 16) Duetas, "Lietuva brangi"—p-lės Mickūnaitės ir Dumbraskaitės. 17) Solo su choru, "Kur mano matna—p-lė Dumbrackiūtė. 18) Kalba S. Kvietaus. 19) Duetas, "Plaukė sen laivelė"—p-lės Mickūnaitės ir Dumbraskaitės. 20) Choras vaikų—"Lai gyvuoj mūsų tauta" ir Lietuva Tėvyne mūsų. Po gerb. kleb. J. J. Kaulakio kalbos buvo kolekta del karės nukentėjusių ir gelbėjimo Tėvynei. Kolektorom buvo p-lės L. K. Mačiūnaitės K. M. Baubliūtės. O. Pranekūnaitės ir J. Briediūtės.

Del nukentėjusių nuo karės, ankavo sekančios ypatos. P. Žemaitis \$10.00; po penkis M. Stasiūnas, K. Rutkus, I. Giza, M. Galinaitienė, J. Gričius, Jul. Gudavičius, Vin. Ringaila, P. Knišis, M. Rupšaitė, M. Brokus. Po \$3.00 J. Stadelnikas, K. Miklas, K. Driža, J. Bačiulis. Po \$2.00 Ona Aluzienė, Ona Graščiūnienė, Ed. Jablonskis, J. Rutkauskas, J. Šefeltaitė, Alk. Benius, K. Senulis, Mag. Alčiūtė, J. Barauckas. Jieva Žukauskienė \$1.50. Po \$1.00 J. Kilkevičia K. Vaiteikinas, P. Žitkus, T. Bražas, V. Dvareckutė, O. Savickaitė V. Stravinskienė, J. Bernotas, B. Gutaučiūtė, G. Spilginas, J. Kriščiūnas, P. Dubickas, K. Šimulunas, V. Varnaitis, J. Sprindis, M. Baulaitė, Kun. Šedvidis, S. Mickunas, V. Krivinskas, J. Beržietis, J. Zikaras, A. Birčiūtė, V. Kaupas, B. Balčiūnienė, A. Noreika, M. Kleviekiene, Katilaitė, K. Juknaitė, T. Matulis, K. Čipauskis, M. Valionis, V. Palionis, M. Bernackas, J. Praneckas, V. Rieniūnė, J. Šimkūnas, O. Gaukiūtė, E. Gegužienė, J. Briedikienė, St. Kaulakienė, B. Jalskauskaitė, S. Zvigelis, A. Merkeliene, A. Doksniukė, M. Stoznis, K. Valaitis, T. Dainis, P. Griekaitis, J. Dumavičė, A. Linas, O. Budvidienė, O. Balčiūnienė, M. Pociukė, A. Klišaitė, P. Norkiūtė, P. Parapijonas, J. Ginkevičė, P. Madonaitis, U. Stepiūtė, J. Navickas, P. Vaiteikinas, A. Jaravičius, M. Kimutis, P. Bendonis, St. Plenis, P. Stotkus, A. Stankus, S. Zvigelis, J. Gaidžiū, P. Podziūnas, A. Juodeikienė, M. Razulevičia, P. Nemanis, O. Grigalienė, A. Grigaitis, J. Tamulevičius, P. Saudargienė, K. Mačiūnas, K. Uršulis, J. Poška, Iz. Augaitis, M. Kulikavičienė, St. Drižas, K. Baubliūtė, J. Žitkus, M. Valincius, P. Čepanauskas, J. Dudonis, Mačiūnienė, K. Balionienė, V. Balionienė, J. Ringaila, L. Ramulis.

Bažnyčios kolekta \$99.00, kun. I. Zimblys pridavė iš bažnytinio dežūčių \$33.38, ant susirinkimo T. F. 21 skyras įplaukė \$6.00. Kolekta vakaro per koncertą \$165.61. Pasakui dar pridėta \$10.00. Sykiu viso įplaukė \$313.99. Išlaidų to vakaro tiktai pasidarė \$57.75. Tai lieka \$308.24. Zenklelių išparduota 610, įplaukus už zenklelius \$61.00. Reporteris.

CUSTER, MICH.

Sv. Antano dr-ja nurodė kožnam farmas ir suteiks plačiausias informacijas apie žemes ir lietuvių ūkininkų gyvenimą.

Mat pabrango miestuose pragyvenimas, pradėjo lietuviai važiuoti ant farmų, kad suraud geresnį pragyvenimą, o iš to agentai pradėjo labai naudotis. Žemė \$4.000 vertės pradėjo parduoti už \$6.000 ir tam panašiai. Įkalbinėja nebutus dailtus, bile tik parduoti. Kada sykį paklausiau agen-

to, kodėl čia taip daug farmų ant pardavimo, tai gavau atsakymą, būk lietuviams pradėjus apsigyventi, vokiečiai bėga. Netiesia, daugiam išbėgo lietuvių, negu vokiečių ir tai tokie bėga, kurie tapo agento apsaiki, kaip tai pernai žmogus pirkio farmą 30 akrų už \$7.000. Paskui sprado, jog ant savininko kontraktą parašytą \$6.000. Mat agentas paėmė parduoti už \$6.000, o žmogui pardavė už septynis. Turin surinkęs net 28 paršus, atsitikimas ir reikalui priėjus galėčiau visus išleisti eikšien.

Tai-gi iš tos priežasties čionaitiniai lietuviai taip spruzdo, kad kiti turės bėgti pas advokatą. Moterys ir dabar tebelaukia apsiginklavo su šluotom kada tik atsilankys kokios agentas.

Čia apsiuvo kun. Kelmelis ir sutvėrė parapiją sv. Antano. Parapijonų šurinko 50 su viršum.

K. Daunora paaukavo žemes del Bažnyčios prie pat Custer. Lieka pastatyti Bažnyčia. Kun. Kelmeliui patariant sutvėrė sv. Antano dr-ja. Be to ji statos tikslo užbėgti kelią išnaudojimui. Sv. Antano dr-ja pradėjo gerai gyvuoti, prisirašė gana geras skaitytus nurių. Išrinkta komisija del nurodymo žemių norintiems pirkti. Dr-ja neims penkto nuosimnio už prirodytą pirkiko, kaip kad agentai, bet galės mokėti pardavėjas pagal savo išgalę. Tie pinigai (pelnas) bus skiriamas ant bažnyčios. Tai-gi manantieji farmas pirkti šį pavasarį, rašyko tie tuojau, turim farmų viokio didumo ir brangumo, sugrasime farmą kožnam, kuris tik atsišauks.

Adresas

Petras Brasauskas

Custer, Mich.

R-1

P. Brasauskas

CHICAGO, ILL.

Gaustis aukla.

Motinos Dievo, Anšros Vėrty dr-jos koov 10 d. Mikol. A. salėj buvo susirinkimas. Nutarta paaukuoti Našlatėm Namui \$100.00. Tekio būdu dr-ja tapo garbės nariu Labdarybės.

J. K.

DUQUESNE, PA.

Kovo 6 d. buvo apvaikščiota Tautinė Svėitė. Programą surengė Tautos Fondo sk. Homesteado lietuvių choras p. B. Nekrašo vedamas pagražiino programą. Kalbėjo kun. Čepanonis. Buvo kolekta, surinkta \$19.50. Aukųo A. Virginis \$5.00, P. Bražinskis \$2. Po \$1.00 E. Kundrotas, M. Jančiūnaitė, J. Varkinas, A. Valukas, P. Galinis, P. Jankauskas, A. Umbrasas.

P. B.

MONTREAL, CANADA.

Susirinkime sv. Kazimiero dr-jos tarp kitų reikalų buvo inešta, kad reikia visai dr-jai užsirašyt "Darbininkas." Labai daug buvo remėjų to inekšimo, bet visgi nebuvo didesnės pusės ir tas sumarymas neįvyko, bet didelio nusiminimo nēr, nes turime daug narių reikalaujančių laikraščio "Darbininko." Todėl laikui bėgant, prikalbinant viens kitą, gal tas gerbiamas laikraštys ir lankys kiekvieną mūsų narį. Beje, geros valios lietuvių buvo inešta, kad būtų labai pagirtinas darbas surengti pagerbimo vakaras del mūsų gerb. klebono už jo pasišventimą del Lietuvių labo. Tas

inešimas tapo visų paremimas. Nutarta subviesi visas dr-jas, kurios priabėdamos išrinkus delegatus del apyvarstymo to reikalo. Iš sv. Kazimiero dr-jos tapo išrinkti delegatai arba rengėjai to vakaro šie asmenys: V. J. Apanavičia, J. Zantelis ir A. Jogis.

Kaip kitur taip ir čia atsitinka šokių tokių nesusipratimų tarp narių, bet tai neužsimoka užimti vietos laikraštyje. Turin priminti niekurių lietuvių pasiūlymą. Priguldami prie Kiliūbo netik šokioms ošionom traukia alutį, bet ne kartą tapo užtėmyta, kad ne delios tūtena ir moterų randasi kambariuos už stalelio ir traukia rudi kartų su vyrais. Toks pasiūlymas tai jau priėngas mūsų tikybai ir tautai.

be to į kiliub, Canadoj nēr pa-pročio moterim lankytis. Darbai visai sumažėjo.

Beje naujiens turin pranešti, kad Montrealo laisvamaniai turės bėdos, nes Canados valdžia, isakė gaudyt nūziūrtus vyrus į kariuomenę, bet tik nežanotus, taigi kiekvienas turės moterystės metrikus, tie paukštukai, kurie tolinosi nuo Bažnyčios dabar turės labai gerintis, kad klebonas juos ap-rūpintu metrikais.

Same Seks.

Vokiečiai viešpataudami Finlandijos pradėjo areštuoti amerikonus ir anglius. Amerikos konsulai iš Finlandijos bando pasiukti Svedija.

Lietuvių Darbininkų Sąjungos

Laikraštis

"DARBININKAS"

VIEŅA UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS

Jame rasite žinių iš viso pasaulio.

"DARBININKAS" visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomam suprantama

Prenumeratos Kainos:

Tris Kartus savaitėje metams	\$3 00
Vieną kartą savaitėje "	\$1 50
Bostono apilinkėje "	\$4 00
Užrubėzyje "	\$4 25
Vienas numeris	3c.

Reikelausite pas agentus arba

"DARBININKAS"

242 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

DVIGUBOS LEGAL STAMPOS

Visą dieną-Kiekvieną dieną-
šią savaitę.

Nuo ponedelio, Kovo 18 iki Subatos Kovo 25, inimant ir
pastarąją dieną. Sutaupyk penkis centus ant kiekvieno
praperkamo dolerio.

Krautuvės, kurios duoda dvigubai Legal stampių šią savaitę:

Gilchrist Co.	Wolf's, "My Clothier"	Butler's, Inc.	MacDonnell's, Inc.	Murphy Bros. Co.
Washington & Winter Sts., BOSTON	Hanover & Portland Sts., BOSTON	90-98 Tremont St., BOSTON	80 Tremont St., BOSTON	411 Broadway, SOUTH BOSTON
Houghton & Dutton Co.	Dutton's, Rox. Store, Inc.	J. H. Corcoran & Co.	P. P. Adams	C. S. Cobb, Co.
Tremont and Beacon Sts., BOSTON	2201-2215 Washington St., ROXBURY	587 Massachusetts Ave., CAMBRIDGE	133 Moody Street, WALTHAM	107 Moody Street, WALTHAM

BOSTON Gilchrist Co. Washington & Winter Sts. Houghton & Dutton Co. Tremont and Beacon Sts. Butler's, Inc. 90-98 Tremont St. MacDonnell's, Inc. 80 Tremont St. Murphy Bros. Co. 411 Broadway, South Boston	BOSTON Wolf's, "My Clothier" Hanover & Portland Sts. Levy Dept. Store. 1419 Washington St. A. K. Fennessy. 547 Columbus Ave. Hally's Beanie. 865 Washington St. M. Dichter & Co. (Successor to Edward Shay). 1089 Washington St. Samuels, 69 Hanover St. S. Elm St. Taylor's Hat Store. Hanover and Court Sts. The Gem Dry Goods Co. 807 Washington St. T. O'Connor, 320 Hanover St. S. Miller, 47 Compton St. L. Lacob, 3 Cottage St. The Lace Shop, 25 Salem St. ALLSTON H. J. Ward, 4 Harvard Ave. BRIGHTON F. Dreyer, 310 Washington St. A. Ward Reagan. 313 Washington St. CHARLESTOWN H. H. Chandler & Son. 53 Main St. Remick Bros. 53 Main St. 504 Main St. 516 Main St. I. P. Callaghan. 501 Main St. Waverly Clothing Co. 246 Main St. A. Raphael. 249 Bunker Hill St. CAMBRIDGE J. H. Corcoran & Co. 587 Massachusetts Ave.	BOSTON Harvard Bazar, Inc. Massachusetts Ave. and Pearl St. Broadway Dry Goods Store. 276 Broadway Dine's Dept. Store. 476-485 Cambridge St. J. Baron. 594-600 Cambridge St. M. Savin. 415 Massachusetts Ave. N. S. Brainerd. 2441 Massachusetts Ave. F. H. Outfitters. 1082 Cambridge St. Phil. The Outfitter. 457 Massachusetts Ave. H. Pill & Bro., Inc. 1075 Cambridge St. 1 Central Sq. Rosenberg's Branch. 538 Massachusetts Ave. Subway Shoe Store. 556 Massachusetts Ave. Norfolk Shoe Shop, Inc. 529 Massachusetts Ave. Lane & Co. 2408 Massachusetts Ave. H. Hurst, 1294 Cambridge St. 903 Cambridge St. A. Bean, 1066 Cambridge St. J. Wenlor, 723 Cambridge St. Sixth St. Pharmacy. Sixth and Cambridge Sts. L. Latkovich. 478 Cambridge St. H. Bloomberg. 453 Massachusetts Ave. G. R. Black. 502 Massachusetts Ave. Max. The Shoeman. 94 Hampshire St. Bennett Shoe Store. 9 Prospect St. CHELSEA Markell-Winston Drug Co. 227 Broadway L. C. Morris & T. J. Allam. 190 Broadway J. Ollian, 330 Broadway Frost Drug Store. 905 Broadway M. Gons, 164 Broadway	EAST BOSTON Browne's Dept. Store. Central Sq. Walcott & Co., Inc. Central Sq. Goldenberg's 165 Meridian St. B. Segal, 303 Sumner St. Central Hat Co. 29 Central Sq. 7 Meridian St. Harry Greene. 63 Maverick Sq. J. H. Barry & Co. 70 Bennington St. J. Saperstein, 6 Central Sq. Star Store, 24 Central Sq. C. B. Bragdon. 123 Meridian St. R. Goodwin & Son. 139 Meridian St. William Alpert, 87 Cottage St. Annie R. Canner. 178 Bennington St.	NEWTON A. J. Steadman. 1371 Washington St. W. Newton Perlautter & Dane. 339 Watertown St. Morris Field. 310 Watertown St. QUINCY Remick Bros. 1517 Hancock St. Granite Shoe Store. 1417 Hancock St. Alexander Hall. 61 Franklin St. Carl Levander. 21 Granite St. Samuel Tower, 65 Summer St. Quincy Reliable Shoe Store. 1502 Hancock St. LYNN West Lynn Dept. Store. 35 Market Sq. Knowlton's Dept. Store. Chestnut St., near Union	Gordon Bros. Houghton Sq. E. J. Wilford, 59 Union St. Lynn Shoe Mart. 61 Munroe St. William Finger. 761 Western Ave. L. W. Anthony Co. 48 Market St. M. E. Haskell & Son. 70 Market St. 10 Federal St. John Mohan, 745 Western Av. J. Musinsky & Sons. 33 Pearl St. The Fashion Store. 65 Market St. M. A. Roberts, 128 Munroe St. Horton Bros. & Johnson. 67 Market St. and 392 Union St. Cohen Standard Shoe Store. 817 Western Ave. ROXBURY Dutton's Roxbury Store, Inc. 2201-2215 Washington St. P. D. McQuaid. 1542 Tremont St. and 810 Blue Hill Ave. Cuyler's Specialty Dry Goods Shop. 4730 Dudley St. Max Model, 208 Blue Hill Ave The Ladies' Fashion. 1847 Washington St. Maurice Obst & Co. 1837 Washington St. A. Shalit. 242 Blue Hill Ave. Wm. P. Dwyer. 161 Blue Hill Ave. SOUTH BOSTON Murphy Bros. Co. 411 Broadway J. H. Corney & Co. 706-708 Fourth St. Tattho's Broadway Store. 395-397 Broadway The Toggery Shop, 77 Lst. James I. Segol. 604 1/2 Broadway
--	---	--	--	---	--

